

foreningen 2 foreldre

Utgivelse NR 1.

Leder

Dette er første gang F2F Vestfold lager et informasjonsblad til medlemmer som er i tillegg til T2F som kommer ut 2 ganger pr år. Vårt ønske er å sende ut informasjon om det som berører samvær, samværsavtale, økonomi og hva som skjer media. Samtidig får vi mulighet til å gi alle tilbud om forskjellige ting som berører, samtaler og kurs.

Vårt fokus vil være å hjelpe medlemmer til å finne gode løsninger for barna.

Når det gjelder medlemmer i vestfold fylke er det for tiden nesten like mange kvinner som menn. Størsteparten er foreldre men vi har også mange besteforeldre, steforeldre, familiemedlemmer og barn som selv er skilsmissebarn.

Vi ønsker å tilrettelegge best mulig slik at vi kan skape trygge familieforhold for barn med 2 hjem., så enkelt men likevel så vanskelig.

F2F Vestfold fylkeslag
Raymond
Leder

Retten til samvær med egne barn etter barnelovens regler Av advokatfullmektig Christopher Viland

Etter et samlivsbrudd har barnet og den forelder barnet ikke bor fast hos rett til samvær med hverandre. I denne artikkelen vil jeg søke å belyse hvordan samværsretten blir fastsatt i praksis.

1 Innledning

Etter et samlivsbrudd må foreldrene ta stilling til hvem av dem barna skal bo fast sammen med og hvilken samværsordning de bør avtale. Det er viktig både for barnet og begge foreldre at det fastsettes et fast, stabilt og regelmessig samvær med den av foreldrene som barnet ikke bor fast hos.

Utgangspunktet er at foreldrene skal bli enige om samværsretten.

Dersom foreldrene ikke makter å komme til enighet om en samværsordning, må de møte til mekling. Formålet med meklingen, er å bidra til at foreldrene kan komme til enighet i form av en skriftlig avtale utenfor rettssystemet.

For det tilfelle at foreldrene heller ikke ved mekling kommer frem til enighet om samværet, er det domstolene som må ta stilling til samvær mellom barnet og den forelder barnet ikke bor fast hos.

På alle disse stadiene kan være lurt å benytte seg av en advokat. Advokatens erfaring bidrar til at man lettere finner den løsningen som passer best i det enkelte tilfellet.

2. Hvordan fastsettes samværsretten?

2.1 Utgangspunktet

Utgangspunktet ved avgjørelsen av samværsrett er barneloven § 48. Avgjørelsen av samværsretten skal først og fremst rette seg etter det som er best for barnet.

Barnelovens § 42 inneholder en prinsipperklæring. Denne gir uttrykk for at barnet har rett til samvær med begge foreldrene.

Bestemmelsen bygger på det syn at det normalt er av stor verdi for barnet å ha kontakt med begge foreldrene.

Om foreldrenes rett til samvær sier barneloven § 43 første ledd at den av foreldrene barnet ikke bor fast hos, skal ha samvær med barnet. Formålet med bestemmelsen er å styrke rettsstillingen til den av foreldrene barnet ikke bor fast hos, samt å redusere konfliktene rundt samværsretten.

Lovens utgangspunkt er således klart. Barn og foreldre har rett til å ha samvær med hverandre. Det presumeres at dette er til barnets beste. Det er det motsatte, begrensninger i samværsretten, som må begrunnes.

2.2 Nærmere om avtalen mellom foreldrene

Foreldrene har full avtalefrihet med hensyn til hva slags avtale de ønsker å inngå, og må tenke på hvilken ordning som vil passe best for deres barn og deres familiesituasjon. Partene kan således avtale det som passer dem best. Dette fremgår av barneloven § 43. Denne bestemmelsen bygger på det syn at det er best for barnet

at foreldrene blir enige om dette spørsmålet, og finner frem til en løsning som fungerer for alle.

Foreldrene må avtale en samværsordning som passer for deres barn, bl.a. vurdert ut fra barnets alder, tilknytning til foreldrene, om barnet må reise langt i forbindelse med samværet, barnets ønsker mv.

Noen foreldre avtaler at barnet skal bo halve tiden hos hver av dem. Dette kalles delt bosted. En slik ordning krever mye samarbeid av foreldrene, og kan som følge av dette bare komme i stand ved avtale mellom foreldrene.

2.3 Nærmere om domstolenes fastsettelse av samværsretten

For det tilfelle at foreldrene ikke blir enige (privat eller gjennom mekling), kan saken løses enten ved rettsforlik eller ved dom.

Et vilkår for å få dom om samvær er at partene har vært til mekling

Det er vanskelig å si noe generelt om hvor ofte det vil kunne bli samvær mellom barnet og den forelder det ikke bor fast hos.

Retten må foreta en konkret vurdering i den enkelte sak, der en rekke momenter vil måtte tas i betraktning. Man må se hen til hva som passer best for de involverte parter, det vil si mor, far og barn.

Et utgangspunkt er likevel gitt i barneloven § 44 annet ledd: "Vanlig samværsrett" - "rett til å vera sammen med barnet ein ettermiddag i veka, annankvar helg, 14 dagar i somarferien, og jul eller påske"

Det er grunn til å understreke at

dette er kun et utgangspunkt. En slik ordning vil ofte ikke passe den enkelte situasjon. "Vanlig samvær" er således på ingen måte et "normalsamvær". Domstolene har kommet frem til et utall ulike varianter, av mer begrenset og mer omfattende omfang. Momentet rettspraksis har lagt vekt på er barnets tilknytning til samværsforelderen, barnets tilknytning til nærmiljøet, barnets alder og reiseavstanden.

Det er generelt til barnets beste at det har mest mulig samlet foreldrekontakt med begge foreldrene. I mange tilfelle vil det være ønskelig med en utvidet samværsrett. Domstolene kan ilegge samvær opp til 50 %.

2.3.1 Barnets mening

Av barnelovens regler fremgår at etter hvert som barnet blir i stand til å danne seg egne synspunkter, skal man legge vekt på hva det mener i spørsmål som gjelder personlige forhold for barnet. Dette fremgår av lovens § 31. Samværsretten er et slikt personlig forhold.

Jo eldre barnet er, dess mer vekt skal det legges på dets mening. Fra barnet er 7 år skal det få si sin mening i saker av personlig betydning. Når barnet er fylt 12 år, skal det legges stor vekt på dets mening.

2.3.2 Begrenset samvær/samværsnekt

Samværsretten kan bli begrenset eller nektet på grunn av forhold hos den som ønsker samvær.

For at retten skal kunne idømme restriksjoner på samværsretten, må den forelder som ønsker sam-

vær må anses som ikke egnet som samværsperson. Eksempler kan være at vedkommende ikke evner å sette barnets interesser foran sine egne, eller at barnets risikerer å lide fysisk eller psykisk overlast for eksempel ved vold eller andre former for overgrep.

Et alternativ til samværsnekt, er at samværet utøves under tilsyn. Dette gir loven hjemmel for i § 43 tredje ledd.

3 Sabotasje av fastsatt samvær

Ikke sjelden oppstår konflikter mellom foreldrene vedrørende samværsretten. Hvis ikke samværsretten er fastsatt i detalj, kan dette bli et stridstema. Det lønner seg derfor å avtale samværsretten så detaljert som mulig. Ofte kan det oppstå konflikter rundt praktiske ting som henting og bringing. Generell motvilje mot den annen forelders samvær er også noe som forekommer ofte. Man ser også tilfelle der den av foreldrene som barnet bor hos, påvirker barnet slik at barnet selv ikke ønsker å være sammen med barnet.

Av hensyn til barnet er det viktig at begge foreldrene er positive til samværsordningen. Høyesterett har slått fast at den av foreldrene som har barnet boende hos seg, har en positiv plikt til å lojalt bidra til at besøksretten kan gjennomføres. I dette ligger også en plikt til å påvirke barnet til ikke å sette seg i mot. Samværsforelderen skal få melding i rimelig tid når et avtalt samvær ikke kan avvikles som avtalt, eller når tiden for samværet må avvikles nærmere, se barneloven § 43 fjerde ledd.

Sabotasje av samvær er et selvstendig moment som kan medføre

at den forelder sabotasjen går ut over kan kreve at retten tar stilling til spørsmålet om fast bosted på nytt. Se barneloven § 43 femte ledd. Høyesterett har på denne bakgrunn kommet til at fast bosted skal overføres fra en forelder til en annen. I en dom fra 2005 fikk et barn fast bosted hos far. Retten la til grunn at jentas motvilje til samvær med far blant annet skyldtes mors negative holdning til ham. Jentas oppfatning av far var dannet i en konfliktfylt situasjon mellom foreldrene, og at hun således ikke hadde hatt noen reell mulighet til å oppleve far som omsorgsperson. Retten la også vekt på at mor hadde forsømt det ansvaret hun har for å medvirke til at et barn får samvær med sin far.

værretten ilegges tvangsbot.

Nærmere regler om tvangsgjennomføring er gitt i barneloven § 65 og tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 13.

5 Reiseutgifter ved samvær

Reiseutgiftene ved samvær skal deles av foreldrene. Som utgangspunkt skal utgiftene fordeles forholdsmessig på bakgrunn av inntekt. Særlige grunner kan imidlertid tilsi at man fraviker dette utgangspunktet. I følge lovens forarbeider skal det svært mye til før man fraviker lovens utgangspunkt. Eksempel på et tilfelle der det kan være aktuelt å fravike utgangspunktet, kan være der den

Barneloven

Bygger barneloven opp til konflikt?

Barneloven skal være et redskap for advokater og dommere slik at barnefordelig blir avgjort i retten. Husk at barneloven ble laget på et tidspunkt da kvinner og menn ikke var likeverdige. Kvinner var den som tok seg av huset, lagde mat, vasket, tørket opp og ryddet etter alle og som alltid var hjemme og menn reiste ut på jakt etter mat i ukesvis. Er det slik i dag? Men barneloven er ikke endret siden den gang, hvorfor er det så vanskelig å likestille foreldreskapet i en barnelov for å sikre barnet at de får lov til å ha en mamma og pappa resten av livet?

I dag tar de fleste menn og kvinner del i husarbeidet, deler på gjøremål ute, vasker klær sammen, lager mat sammen gjør det meste sammen. Men skulle man være "uheldig" å havne i en konflikt som ender med skilsmisse trer den gammeldagse loven inn å regulerer barnefordeligen!

Vil barna våre ha det slik når vi ser på tv, aviser og ellers i mediene at barna våre tar hele kostnaden selv, foreldrene har ikke kapasitet eller ønsker å ta kostnaden så det er barnet som sitter igjen som taperen.

Vi trenger en mer moderne barnelov. F2F er med i barnelovsutvalget sammen med politikere og andre foreninger som jobber med og for barn. I løpet av vår -08 vil det fremlegges et forslag til ny barnelov og dette gleder vi oss til.

Raymond

4 Tvangsgjennomføring av samvær

Dersom en av barnets foreldre saboterer en samværsordning, kan den annen forelder kreve at samværet gjennomføres ved tvang. Hvis en avtale mellom foreldrene samværsrett skal kunne tvangsgjennomføres, må avtalen mellom partene registreres hos fylkesmannen. Dersom det foreligger rettsforlik eller rettskraftig dom, er denne i tilfelle grunnlag for tvang i seg selv. Tvangsgjennomføring av samværsrett innebærer i praksis at den som motarbeider sam-

foreldre barnet bor fast hos har en svært svak økonomi, mens den andre er mer bemidlet. Da kan den mest bemidlede bli pålagt å betale mer enn det han skulle ha betalt etter en forholdsmessig fordeling.

Reglene om reiseutgifter ved samvær er gitt i barnelovens § 44.

Foreningens formål

Foreningen 2 Foreldre arbeider for å skape trygge familieforhold for barn som har to hjem. Vi mener dette oppnår de ved å sikre at barna får beholde begge foreldre som ressurser og kan motta livslangt foreldreskap fra begge foreldre, også om mor og far ikke er kjæresten lenger. Barns rett til et familieliv med begge foreldre er nedfelt i så vel FNs barnekonvensjon som i Den Europeiske Menneskerettighetskonvensjonen. Foreningen jobber for at begge biologiske foreldre gis felles foreldreansvar og felles omsorg og ansvar for felles barn, og for likestilling og likeverd på det familiepolitiske området.

HVA SKJER?

Første Torsdagen i måneden på Brygga.

F2F inviterer alle medlemmer til en uformell prat sammen med andre som er i samme situasjon.

Sted: Brygga restaurant

Tid: Kl 19:00

Dato: Alltid 1 torsdagen pr mnd

Velkommen

Leder

Styremøter 2008

8 mai

19 juni

28 august

25 september

23 oktober

20 november

Alle medlemmer er velkommen til å være med på styremøtene

Velkommen

Leder

Tilbud til våre medlemmer

Samtaler

I tillegg til møtene første torsdag i hver måned har vi også støtte til medlemmer via telefon alle i styret kan du ringe til når du trenger hjelp.

se WWW.F2F.NO for telefon nr.

Medlemsmøter

Vi jobber med å lage medlemsmøter for -08 og -09 følg med!

Støttegruppe

Samtaler for foreldre som har gått fra hverandre hvor man kan få hjelp til samværsordninger, regler og praktisering av den og løsninger for sine barn.

Jakker

De som ønsker en allværsjakke kan få dette ved å være et nytt medlem. informasjonen sendes til gor-f@online.no

Nyhetsbilde

Fra Dagsavisen

Nyskilte foreldre må få tilbud om kurs for å lære å samarbeide om barna, krever både Aleneforeldreforeningen og

Foreningen 2 foreldre.

Skilsmissebarn har opptil dobbelt så høy risiko som barn med gifte foreldre for å oppleve problemer med alt fra rusmidler til skoleprestasjoner. Det viser en ny doktoravhandling i psykologi som Dagsavisen omtalte i forrige uke.

Nå krever foreningene som kjemper for rettighetene til oppløste familier at foreldre som går fra hverandre får et automatisk tilbud om kurs. Der kan de lære å samarbeide og sette barnas behov først.

Skadelig konflikt

– Vi drømmer om et «fredssenter» der man kan gå og få hjelp, sier leder Roger Sollied Johansen i Foreningen 2 foreldre.

Han mener det er mange klassiske problemstillinger de fleste par med barn opplever når de går fra hverandre.

– For eksempel kan mange ha behov for råd om hvordan de kan samarbeide best mulig også etter et brudd, og hvordan de kan sørge for at barnet får det best mulig, sier Johansen.

– Det er konflikte n som skader barna, et vedvarende høyt konfliktnivå skaper relasjonsskader mellom voksne og barn. Mange konflikter bunner i den ene partens angst for å miste kontakten med sine egne barn, fortsetter han.

Ukjent tilbud

Både Foreningen 2 foreldre og Aleneforeldreforeningen mener tilbudet om rådgivning som allerede finnes, er lite kjent for dem som trenger det. Samboere og gifte som bryter forholdet må i dag innom et familievernkontor for en obligatorisk time med

mekling dersom de har barn. Men familievernkontor kan også yte hjelp til oppløste par som vil ha rådgivning om foreldresamarbeidet etter at meklingen er over.

– Ofte kan det være et problem å samarbeide om felles grensesetting når det er to hjem. De tilbudene om rådgivning som finnes i dag vil nok mange knytte til barnevernet, og terskelen er høy for å benytte seg av det. Om det finnes et tilbud for foreldre som er over den verste kranglefasen, bør det kommuniseres bedre, sier leder Stig Rusten i Aleneforeldreforeningen.

Lange ventelister

I dag er det 64 familievernkontor over hele landet, i statlig regi. De er bemannet av psykologer og sosionomer og tilbyr gratis behandling og rådgivning. Ifølge avdelingsdirektør Berger Hareide i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet er det ikke lagt planer for et automatisk kurstilbud for nyskilte foreldre.

– Vi har allerede lange ventelister. I dag er det ikke nok kapasitet til å tilby et kurs til alle foreldre som går fra hverandre, selv om et slikt tilbud finnes i ulike varianter ved flere familievernkontor. Vi har startet med forebygging ved å tilby samlivskurs for nybakte foreldre, sier Hareide.

I 2006 var det 22.400 nye saker i familievern tjenesten. Samarbeid om barn var nest vanligste årsak til å kontakte et familievernkontor, med nær 29 prosent av sakene, ifølge Statistisk sentralbyrå.

Fra Barnelovsutvalget

Skilte foreldre med hovedomsorg for barn skal ikke lenger få flytte hvor de vil i landet uten samtykke fra eks-en. Det går regjeringens Barnelovutvalg inn for.

Les mer:

<http://www.dagsavisen.no/innenriks/article344287.ece>